

Sygn. akt VIII U 2177/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 października 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo do emerytury, poczynając od dnia 16 października 2016 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 2177/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 października 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. S.

(S.) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 14 lat, 10 miesięcy i 9 dni.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych podnosząc, iż posiada wymagany

15 – letni okres takiej pracy, gdy organ rentowy błędnie nie uwzględnił mu okresu zatrudnienia od dnia 1 sierpnia 1980r. do dnia 31 sierpnia 1983r. na stanowisku dyspozytora ruchu bocznicego na powierzchni.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ rentowy podał, iż uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych następujące okresy zatrudnienia w KWK (...) Sp. z o.o. w Z.: od dnia 16 lipca 1979r. do dnia 31 lipca 1980r. na stanowisku sortowniczego na powierzchni (wykaz B dział IV poz. 9), od dnia 1 września 1983r. do dnia 30 września 1992r. na stanowisku płuczkarza na powierzchni (wykaz B dział IV poz.9), od dnia 1 października 1992r. do dnia 31 stycznia 1994r. na stanowisku sortowniczego węgla na powierzchni, od dnia 1 lutego 1994r. do dnia 6 października 1998r. na stanowisku ślusarza pod ziemią (wykaz A dział I poz.1) po wyłączeniu z nich okresów niezdolności do pracy, za które wypłacono zasiłki chorobowe w łącznym wymiarze 1 roku, 3 miesięcy i 20 dni. Odnośnie okresu od dnia 1 sierpnia 1980r. do dnia 31 sierpnia 1983r. organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył go do pracy w warunkach szczególnych, gdyż pracodawca nie potwierdził, aby ubezpieczony w tym czasie wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. S. w dniu (...) ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu wcześniej wymienione okresy jego zatrudnienia w KWK (...) Sp. z o.o. w Z.

na podstawie świadectwa pracy z dnia 7 października 1998r. i zawartej w nim adnotacji

o wykonywaniu przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych: od dnia 16 lipca 1979r. do dnia 31 lipca 1980r., od dnia 1 września 1983r. do dnia 6 października 1998r.,

po wyłączeniu z nich następujących okresów niezdolności do pracy: od dnia 7 stycznia 1992r. do dnia 21 stycznia 1992r., od dnia 20 października 1992r. do dnia 31 października 1992r., od dnia 7 czerwca 1993r. do dnia 30 czerwca 1993r., od dnia 15 października 1993r. do dnia 24 listopada 1993r., od dnia 16 lutego 1994r. do dnia 30 kwietnia 1994r., od dnia 26 sierpnia 1994r. do dnia 15 października 1994r., od dnia 27 października 1995r. do dnia 18 grudnia 1995r., od dnia 28 czerwca 1996r. do dnia 12 lipca 1996r., od dnia 29 sierpnia 1996r. do dnia 4 września 1996r., od dnia 5 listopada 1996r. do dnia 14 grudnia 1996r., od dnia 28 stycznia 1997r. do dnia 3 lutego 1997r., od dnia 17 czerwca 1997r. do dnia 14 lipca 1997r., od dnia 23 lutego 1998r. do dnia 28 lutego 1998r., od dnia 16 czerwca 1998r. do dnia 29 sierpnia 1998r. oraz od dnia 7 września 1998r. do dnia 30 września 1998r., w łącznym wymiarze 1 roku, 3 miesięcy i 20 dni.

Ubezpieczony także wcześniej starał się o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Wówczas w rozpoznaniu jego wniosku z dnia 9 marca 2012r. organ rentowy decyzją z dnia 16 marca 2012r. również odmówił prawa do świadczenia na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 14 lat, 10 miesięcy i 9 dni (okresy takiej pracy uznane w decyzji z dnia 27 października 2016r.) oraz nie osiągnął wieku emerytalnego 60 lat.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1818/12 Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego na okoliczność wykonywania pracy

w warunkach szczególnych, gdyż ubezpieczonemu nie przysługiwało prawo do emerytury już tylko z tego względu, że nie ukończył wymaganego wieku emerytalnego.

/dowód z: akt ZUS, akt tut. Sądu o sygn. VIII U 1818/12, akt osobowych ubezpieczonego /.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. S. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony J. S. wiek emerytalny 60 lat ukończył w dniu (...) na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a ostatecznie czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy okresów niezdolności do pracy przypadających na okresy jego zatrudnienia uznane przez organ rentowy za pracę w warunkach szczególnych.

Stosownie do art.32 ust.1a pkt 1 ustawy przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Przepis ten został dodany ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 121, poz.1264), która weszła w życie w dniu 1 lipca 2004r.

Z bogatego i ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego ukształtowanego na tle stosowania tego uregulowania prawnego wynika, iż przepis powyższy nie ma zastosowania do stanów powstałych przed jego wejściem w życie. Zatem okresy niezdolności do pracy z powodu choroby i macierzyństwa przypadające przed dniem 1 lipca 2004r. podlegają wliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach. Takie stanowisko zajęł Sąd Najwyższy między innymi w wyrokach z dnia 5 maja 2005r. sygn. akt II UK 219/04, z dnia 23 kwietnia 2010r. sygn. akt II UK 313/09 i z dnia 13 lipca 2011r. sygn. akt I UK12/13 (por. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2016r. sygn. akt III AUa 74/16), a tut. Sąd stanowisko to w pełni podziela.

W konsekwencji powyższego doliczając do stażu pracy w szczególnych warunkach uznanego przez organ rentowy a wynoszącego 14 lat, 10 miesięcy i 9 dni, przypadające przed dniem 1 stycznia 1999r. okresy niezdolności ubezpieczonego do pracy, za które wypłacono mu wynagrodzenie bądź przyznano zasiłek chorobowy, gdy ubezpieczony okresów takich wykazał 1 rok, 3 miesiące i 20 dni, ubezpieczony posiada łącznie ponad 15 lat stażu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Zatem spełnia on wszystkie warunki do przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków T. S. i K. S., bowiem był on zbędny, gdy po doliczeniu okresów niezdolności do pracy ubezpieczony udowodnił wymagany 15 – letni okres pracy w warunkach szczególnych.

W konsekwencji powyższego, na podstawie powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od dnia (...), to jest ukończenia wieku emerytalnego 60 lat (zgodnie z art.100 ust.1 ustawy).

(-) SSO Grzegorz Tyrka